

Oponentský posudek bakalářské práce:

Faktory společenského tance působící na rozvoj partnerských vztahů (autor: Marián Vanek)

Katedra psychologie, Pedf UK, Praha 2014

Bakalářská práce se věnuje tématu vlivu společenského tance na rozvoj partnerských vztahů a je koncipována jako kvalitativní výzkum, kterému předcházelo potřebné mapování aktuální situace ve výzkumu i teoretického zakotvení tematiky. Autor poukazuje na paradoxní situaci, kdy zejména samotnými tanečnicí je vliv společného tančení v páru na mnohé aspekty partnerského soužití vnímán jako samozřejmý, přesto je však relevantních výzkumů v dané oblasti v českém i zahraničním prostředí doposud velice málo. I z tohoto důvodu je autorovou hlavní ambicí otevřít svým textem prostor pro další a hlubší zkoumání možnosti využití společenského tance pro rozvoj partnerských vztahů. Autor nastiňuje možnost využití společenského tance v párové terapii či poradenství.

Z formálního hlediska tato práce splňuje potřebné náležitosti, obsahuje všechny důležité části odborného textu, rozsah práce (67 s.) odpovídá požadavkům bakalářské práce. Z jazykového i stylistického hlediska je práce bez větších komplikací (obsahuje jen drobné překlepy a chyby, např. s. 30, ř. 21, s. 47 poslední řádek, s. 54, ř. 29), dobře se čte a je přehledně strukturovaná. Pouze v úvodu ke třetí kapitole (kapitola 3.1 Výzkumný problém) bych vytkla autorovi mírné sklouznutí k vyprávěcímu stylu o své vlastní zkušenosti s vnímáním souvislosti tance a partnerského soužití, které je sice vzhledem k tématu relevantní a v textu se může objevit, avšak spíše se hodí do úvodu celé práce (nikoli do kapitoly o vymezení výzkumného problému). Jediné, v čem se čtenář může hůře orientovat, jsou úryvky přímých výroků učitelů tance a tanečnického páru, které poskytují samy o sobě velmi zajímavé informace, avšak chybí u nich pro přehlednost odkaz na jejich autora (resp. zda se jedná o výrok učitele tance či účastníků tanečních lekcí), zejm. od s. 38. Literatura či jiné zdroje, které autor používá, jsou vzhledem k tématu práce adekvátně volené a zároveň správně citované jak v textu práce, tak v závěrečném seznamu. Práce obsahuje přílohy, které umožňují čtenáři seznámit se s materiálem získaným prostřednictvím kvalitativního výzkumu v celém svém rozsahu (rozhovory, zúčastněná pozorování).

V úvodu práce jsou jasně popsána východiska, dále motivace pro výběr tématu, je provedena základní analýza aktuální situace ve výzkumu daného tématu a hlavně je srozumitelně popsáno zvolené téma (např. vymezení společenského tance vůči jiným druhům a formám tance) a jasně stanoveny výzkumné otázky. Teoretická část obsahuje kapitoly, jejichž zařazení je zcela jasně vztaženo k základnímu cíli práce. Pouze v kapitole v 2.5 (Manželská a párová terapie a poradenství) by bylo vhodné více se zaměřit již na témata, která mohou být společná pro manželskou či párovou terapii a společenský tanec. V podobě, jaké ji autor uvádí, tato kapitola obsahuje v podstatě jen definování manželské a párové terapie a poradenství. Třetí kapitola výstižně popisuje základní náležitosti výzkumu a jeho design a metodologii. Zvolenou strategii výzkumu a celkovou volbu metodologie považuji za relevantní vzhledem k zaměření práce a zvoleným cílům. V této kapitole pouze postrádám

část o etických náležitostech výzkumu, které by měly být součástí každé odborné práce. Čtvrtá a pátá kapitola tvoří jádro celé práce. Ve čtvrté kapitole jsou přehledným a čtivým způsobem prezentovány výsledky kvalitativního výzkumu. Ve svém výzkumu autor zjistil, jaká psychologická témata se mohou objevovat ve výuce společenského tance na individuálních lekcích s tanečními učiteli. Kapitola pátá prezentuje dva modely, které autor vytvořil na základě interpretace získaných dat. První z nich (Model účinných faktorů společenského tance v rozvoji partnerských vztahů) považuji za velmi originální a výstižný a může velice dobře posloužit jako východisko pro hlubší zkoumání třeba na větším vzorku zkoumaných osob. Při tvorbě druhého modelu si autor vytkl složitý úkol, naznačit souvislost mezi specifitami společenského tance a párového poradenství, kdy vycházel z klasického modelu Vygotského mediované akce. Model naznačuje „vzájemné souvislosti klíčových aspektů činnosti párové terapie a individuální výuky společenského tance“. Za nejdůležitější považuji zjištění, že jak v párové terapii, tak při výuce společenského tance dochází k tréninku vzájemné komunikace mezi partnery a k nácviku řešení problémů. Další aspekty popsané v modelu dle mého názoru vyžadují hlubší zkoumání a další výzkumy, na což ostatně upozorňuje sám autor v diskusi a závěru své práce. Obě závěrečné kapitoly jsou zpracovány se zřetelem k předchozím částem práce, v diskusi oceňuji, že autor uvádí, že některá jeho zjištění jsou podobná s výsledky výzkumů jiných autorů (např. Hankeové), ale zároveň uvádí, jaká nová témata přináší jím realizovaný výzkum. V diskusi se také autor vyjadřuje k odlišnosti vlivu společenského tance na rozvoj partnerských vztahů od účinků tanečně-pohybové terapie, což považuji za důležité uvést.

Práce Mariána Vanka přináší originální pohled na psychologickou rovinu v párovém společenském tanci, zabývá se důležitými psychologickými tématy, z nichž některá jsou si velmi podobná s tématy párového a manželského poradenství. Za významné považuji nejen to, že autorova práce se může stát podnětem pro další výzkumy toho, jak by bylo možné společenský tanec využívat terapeuticky, ale také proto, že i samotní učitelé tance mohou prezentované výsledky využít jako inspiraci pro svůj další pedagogický/trenérský rozvoj.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou výborně až velmi dobře.

V Praze, dne 13. 5. 2014

Mgr. Veronika Vitošková